

Idemus

18 (75)

6. Maj 1944

Tatar legionъның atnaльq гәзитәсе

Милли бердәмлекне пыфтьың

Terek-tatar xalqalarňny Bojek Germania jaqynnан төрп азатлық керәсе алпар барулына тиңдән ике јыл тұла. Шұшы вағы есендә алар соңбы шұнан ғаббасузы жәхид-бол'шевикларقا һәм аларның беректәшлөре, жәхидлер мәндеңдөн күзатыле Anglia — Америка plutokratiarына қарсы көрәшлөрde zur бағыттарынан күрсәттөр. Milli keresa celerebezeңнан сағыъ kennәn-кен пысы. Bu турда шұшы јылның 5 нче мартаңда bulqan terek-tatar xalqalarňny Qорытатай deres anlatmalar birep, kilәсеккә jullar szszp qaldırqan ide.

Bez xəzər bəten dənja kyləməndə bulqan bik zur tarixi vaqıqlar əcəndə jaşıbez. Bu suqştan son, hic şiksez, xalıqlara tormışta bik zur yzgərəşlər bulacaq. Ənə sul yzgərəşlər qarşısında bez İdel-Ural xalıqlarla da xəzər bulbrqa tiesbez. Xalqıbbızın kılçəğə tarixi Qorltajın qərarlınlıq nüvə əşləngən bulqanlıqtan, anıq qərətlər həm kılçəkkə milli jübbəbzəqə sszqaz sszqlar — bol-əvviklərdən otqlıqan barlıq terek-tatar xalıqların eecen turb majaq bulacaq.

Mona qədər legionclərlər bəzər arassında
qəjber azlağlıb cütüngən məsələlər
ben bulus terle tərtipsezziklər kiterəp
cəqara ide. Ləkin azatlıq kərsəyə
beznən başlanğıç sorunda bulqan
legionclər belən german komanda-
lıqlar arassında telne nacar anlav həm
başa terle səbəplərdən tuqan cütəs-
seziklər inde tulubnca beterdelər.

Kyptan tygel gene kynellelər qəs-
karlərə safsındaqı barlıq kynellelərlə
german qəskəre jərkən ajvamlıq
(dərəcə) bilgelərin jərterə tulb
rexət bireyle həm german qəskər-
lərənə birelə torqan ordennar belən
bylaqlıq turbəndəqı german koman-
dalıqçınpı qərəbgə, sulaj uq jaralanqan
legionclər ecen ajvam dəvələnlər
jərlərə ojşətənlər — bolar bartsə da
beznən german xalıq albdən kyr-
sətəkən xəzmətlərə bezebne aeqsılıqlar ham
Fijurə tarafənnan kynellelərləq qarata
zur əsanlıc buluñ kyrşətələr. Nəticə
jasap ajtən vəqftı, hərbər kynelle
kəndiñən qazanıldıqda belən her

Yz-yeznenə totuñın in jaşıb үrnak-
lərən Jevropa xalıqlarına kyrşət —
xəzərgə kenda ajraca əhamiyyətli
bulbır tora. Sunın ecen tatar jəslərə
yzləren tota belergə, tatarnıb hərbə
eskə də səslətik iksulegen kyrşətə
yz bəhabəzən təqən da juqara kiyliyə
ecen kerəsərgə tieşlər. Bol'sevizm
tarafənnan senep qalqan barlıq jarraq-
şı qadatlırne, yz-yeznenə totuñın
nacar jaqlarına kemdə kem vəqtində
tezəterə teləmi jaki mons dəvəm
itterə ikan. bu keşələr beznən milli
kerəsəbezgə ajaq calucular bululalar
həm andıj keşələrgə milli azatlıq ecen
karyasycələr safsında urğu juq.

oşkəri german soldatı belən bir tigər xoquşa jäşı. Bu turda başqa misallar kiterip torunun kirəge də juq. Ləkin suns istən cəqarmasqa kirak, bezgə betən jaqtan german kırı, ləğvin hissələrin xoquşan fida-

Elmette

Inglizlərnen Hindstanda juqaltularъ

Japon xəbəri komandalarının xəbəri ityə bujynə, koneçnəq Hindstanda bər qanın düşəklər nəticəsində, 8 noyabrda başlap İmflə şəhəre tırəndən inzibatçı yığın, jurnalçalar, xəmir alıgnanın belən barlıqlar 30 000 solda jugaltqanınar.

qasqarlardeñegde qolqan
kynelleler byleklendäge barlısq
legioneler oœen dä yz kecenda qala.
Sulaj bulqac mona qadar ajsrm
səbəplər arqasında jassap kilgən
keçkenə gena kimceleklər dä qabat
lanmasqa ties. Qorbc tartip — ul
beznen milli kərəşbezen nizəgə
bulsp tora. Qorbc tartipnen bulmavı
beznen azatlıq kərəşbezeñe jom-

Anglienən malis ministri Anderson xəbri cəqəsən işləqə 6 milliard fun sterling aqsa kiraklegən parlament qarşısına qujqan. Ytken işl 5 700 million kirak bulqan. Bu aqçanı güləy nü '19 jəstən uzqan keşələrgə eüssen, ber keşəgə işləna 240 fun sterling tər ide.

Dosman xaraketen kyzaty

Sovetler ilendə bol'sevizməq qarşılık kərəş kəcəjə

Күртпэн tygel genä Maskəy radios
xoquq kollegiəse vakile jəhydi Sek-
torofnıy. „Sizger bulbulsı, xərbi serne
saqlaqçı!“ ismendäge maqaləsen Əhər
itep, bəten rajon gazitlərenə bu
maqalənə basarqa təqdim itte. Sekto-
rof yuzenən məqaləsində: „Beznen
təlibbszə Qızıl Armia tarafından
azat itelgən əlkələrdə sovetçə qarsı
kərəs alb baru oœen, kyp sanda zur
terkəmdəge german faşistlərbən
agentlər qaldırıblalar. Bu terkəm-
nər tənəc xalıqın təliyilər həm xərbi
eqalonnarbszəns, xərbi skadlarbszəns
şartlıataclar. Germanlıslar üzlərenən
kadır spionnarbsa qısa tygel, a sulaj
uq tənəc xalıq arasınnan sovetçə
qarsı bulqan elementlərin da bezeğ
qarsı kərəkə qaldırıralar. Suna qara-
da, doşman agenturəsinə qarsı kərəs
sovetlər sojuzsındaqə hər ber xəribi-
nen, firqə ham xüçəti qəzəmkərenən
kəndəlek bursəc bulıp sanalıraq
ties“ di.

Bilge bolşeviklar bu eşe qorıq sız
belən genə qalmışlırlar. Kief şəhərə
qızıl qəşəkərlər tarafından alsınqas,
„Sofieff“ məjdəndənə kyrqəzə rəvə-
səndə 150 „xalsiq dosmans“ atbla. Atla-
qanınar arasında Kief sənəqat
institutunun kyp professorular fəm
dotşentlərlər, şəhər tabiplərlər, inzener-
lər həm sonqat xəzmətkarları bula.
Aların berdan-ber oğebe — german-

1ylar belən bergə xəzmat ityən tora.
256. uşçə polk serzants Mixail
Skorupi, azat itelgən elklərdə
tunc xalıqın jazıçı-nıçır bülüm
təbərinda təvəbbədəgələrə ejtə:

„Mart aý urtasında Broski stansı-senda (Kief-Zitomer jılında) qat-
saqçalar belen alıp barlıqan zur
esalonny kyrdem. Esalonda azat
itelgen olkəjerdə qulqa alıngan tınbı-
xalsız tutubılyan. Esalondaqplar
Seberga, Qazaxstandaçıq konslager-
laraq ozatblalar.“

Vinnitsa şəhərendənə bolşevik terrorunuñnan qasırı cıqqan kolxozçısı Natal'ja Baturina:

"Qazbel Armis Vinnitsa şəhəren alqae, tiz arada şəhərə NKVD agentlər da kilep cüttərlər. Böten şəhər xalqı "Tuqannar qəberənə" cülp germanlarqa Vinnitsa vəqiqələrən acıus keşələrən ezi basıldılar. Cıraqan xalqı arasınnan uygınla qəberdəge tuqannarın tanrıqan keşələr ırınnda ug sul qəberlər janına bəstərləb. NKVD agentlərən tarafından atıldılar. Atslu aldnnan NKVD agenti Jakof Moiseevic Rappoport yeznen jardameçlərə belən bu keşələrənə priklad belən qısqıb başıldılar. Xalq arasından zur panika kystərelde. Qəca başlaqan xalq artısanın NKVD eblər üzərkəllərdən ata başıldılar. Qəcarap olğra almışqanın urutıp alınlardı həm frontqat taba oztulıldılar. Julda: "bu keşələr eysə cibələlər iken" digən xəbərlər bildi. Xalqın kubyesi aradan, aqşıtan, NKVD eblər priklad belən qısnıvlar astında botenlaj xaldən tajır işqib başıldılar. Çəjv barə almaveslər ırısında ug atıldılar!"

dip yuzen qyrgynnaren sejli. Kol-
hozox Baturina tengə qaraqysqıbelən
fajdalanyr jüdä barqanda ber ejde
qasırq qala han sonýnnan german
qæskärlerə jaçpna sъza.

Bol'sevik terrorjyна qарыз хәракат
совет илendi kennan көн кесеја.
Urmannarda, taularda qасқан "жэл-
теркем" kennəт көн yса. NKVD
qоралы astunda qына хакимиеттеги
qараш бол'шевик тирелер, ildege xалғы-
нын bas күткөре белен yзлөрене yл-
tabacaqlar.